

RELIGIA

PSO dla gimnazjum

Opracował zespół katechetów

Założenia ogólne:

Ocenianie jest źródłem informacji o osiągnięciach i motywacji ucznia do postępów w nauce. Jeśli uczeń rozumie i współuczestniczy w ewaluacji swych postępów, wówczas wartościowanie jego osiągnięć posiada również wielką wartość wychowawczą. Oceniając uczniów, odnosimy się przede wszystkim do osiągnięć przedstawionych w podstawie programowej z religii.

Nauczyciel ustala, co uczeń wie, potrafi, jakie jeszcze wymagania powinien spełnić, w czym może jeszcze mu pomóc. Celowość informacji zakłada wartościowanie aktualnego poziomu edukacyjnego ucznia oraz zmotywowanie jego potrzeby zdobywania wiadomości, postaw i umiejętności.

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA (PSO) Z RELIGII został opracowany na podstawie programu nauczania religii zatwierdzonego przez Komisję Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski z dnia 20.09.2001. Przedmiotowy System Oceniania z katechezy jest zgodny z Rozporządzeniem MEN z dnia 19 kwietnia 1999r. oraz ze Statutem Szkoły i Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania Szkoły

Spis treści:

- I. Cele edukacyjne.**
- II. Zasady PSO.**
- III. Wymagania programowe na poszczególne oceny.**
- IV. Obszary podlegające ocenie na katechezie.**
- V. Sposób sprawdzania osiągnięć uczniów.**
- VI. Stosowanie oznaczeń w dzienniku lekcyjnym.**
- VII. Ubieganie się przez ucznia o wyższą (niż przewidywana) ocenę śródroczną lub roczną.**
- VIII. Wymagania programowe wobec uczniów z deficytami rozwojowymi.**
- IX. Sposób informowania uczniów i rodziców o zasadach zawartych w PSO.**

I. Cele edukacyjne

1. Krzewienie wiary ucznia, zainteresowanie treściami religijnymi, podprowadzenie do osobistego spotkania z osobą żywego Jezusa Chrystusa.
2. Pomoc odczytać w nauczaniu biblijnym wezwania Bożego dla swego życia.
3. Gotowość otwarcia się na Boga w modlitwie.
1. Kształtowanie motywacji do pogłębiania wiary i uczenia się oraz wspieranie aktywności religijnej i edukacyjnej ucznia.
2. Pomoc w samodzielnym planowaniu swego rozwoju intelektualnego i duchowego.
3. Dostarczanie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach, specjalnych uzdolnieniach ucznia.
4. Wychowanie do odpowiedzialności ucznia, co w konsekwencji ma prowadzić do samokontroli, samooceny i samokształcenia.
5. Pogłębione przeżywanie roku liturgicznego i sakramentów.
6. Kształtowanie sumienia.
7. Poczucie przynależności, posiadanie własnego miejsca i odczytywanie własnych zdań w społeczności Kościoła, narodzie, rodzinie, grupie szkolnej i koleżeńskiej.
8. Świadectwo życia.

II. Zasady PSO

1. Nauczyciel na początku roku szkolnego informuje uczniów i rodziców (opiekunów) o wymaganiach edukacyjnych z katechezy wynikających z realizowanego programu nauczania oraz o sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów.
2. Uczeń jest zobowiązany do noszenia zeszytu i katechizmu oraz do systematycznego odrabiania zadań domowych.
3. Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do zajęć bez żadnych sankcji w ilości ustalonej przez katechetę uczącego w danej klasie. Po wykorzystaniu limitu uczeń dostaje ocenę niedostateczną. Brak zeszytu i notatek jest równoznaczne z nieprzygotowaniem.
4. Nie ocenia się ucznia znajdującego się w trudnej sytuacji losowej lub po dłuższej nieobecności w szkole.
5. Uczeń ma obowiązek uzupełnienia notatek (także zadań domowych) za czas swojej nieobecności jak najszybciej po powrocie do szkoły (w uzasadnionych przypadkach nauczyciel ma prawo zwolnić go z tego obowiązku lub określić, które partie notatek mogą być pominięte).
6. Każda ocena jest jawna i wystawiana według ustalonych kryteriów.
7. W ocenach cząstkowych dopuszcza się stawianie plusów (+) i minusów (-), dopuszcza się za krótkie wypowiedzi ucznia lub jego aktywność zamiast oceny używanie pomocniczo znaków (+) i (-) oraz zamienianie ich na oceny (trzy znaki równają się ocenie).
8. Każda zadana praca powinna być przez nauczyciela sprawdzona, choć nie musi być oceniona. Prace pisemne są sprawdzane i oddawane w ciągu dwóch tygodni.
9. Informację o osiągnięciach uczniów nauczyciel przekazuje na lekcjach religii podczas omawiania prac klasowych, kartkówki. Informacja ta służyć ma ukierunkowaniu pracy ucznia i jego motywowaniu do dalszej pracy.
10. Kryteria odpowiadające poszczególnym śródrocznym i rocznym stopniom szkolnym zgodne są z WSO.

III. Wymagania programowe na poszczególne oceny

Celujący:

1. Wykazuje się wiadomościami wykraczającymi poza program religii własnego poziomu edukacji.
2. Prezentuje wiadomości powiązane ze sobą w systematyczny układ.
3. Samodzielnie posługuje się wiedzą dla celów teoretycznych i praktycznych.
4. Wykazuje się właściwym stylem wypowiedzi, swobodą w posługiwaniu się terminologią przedmiotową i inną.
5. Angażuje się w prace pozalekcyjne np. gazetki religijne, montaż sceniczne, pomoce katechetyczne itp.
6. Uczestniczy w konkursach wiedzy religijnej.
7. Twórczo uczestniczy w życiu parafii np. należy do organizacji i ruchów katolickich, uczestniczy w pielgrzymkach, itp.
8. Jego pilność, systematyczność, zainteresowanie, stosunek do przedmiotu nie budzi żadnych zastrzeżeń.
9. Poznane prawdy wiary stosuje w życiu.
10. Wykazuje się umiejętnościami i wiadomościami wykraczającymi poza wymagania edukacyjne; jego praca jest oryginalna i twórcza oraz wskazuje na dużą samodzielność.
11. O ocenie celującej mogą decydować również inne indywidualne osiągnięcia ucznia, kwalifikujące go do tej oceny.

Bardzo dobry:

1. Opanował pełny zakres wiedzy, postaw i umiejętności określony poziomem nauczania religii.
2. Prezentuje poziom wiadomości powiązanych ze sobą w logiczny układ.
3. Właściwie rozumie uogólnienia i związki między nimi oraz wyjaśnia zjawiska bez ingerencji nauczyciela.
4. Umiejętnie wykorzystuje wiadomości w teorii i praktyce bez ingerencji nauczyciela.
5. Wykazuje się właściwym stylem wypowiedzi.
6. Wykazuje się pełną znajomością katechizmu.

7. Wzorowo prowadzi zeszyt i odrabia prace domowe.
8. Aktywnie uczestniczy w religii.
9. Jego postępowanie nie budzi żadnych zastrzeżeń.
10. Jest pilny, systematyczny, zainteresowany przedmiotem.
11. Chętnie i systematycznie uczestniczy w życiu parafii.
12. Odpowiedzialnie włącza się w dynamikę i przeżycia roku liturgicznego.
13. Stara się być świadkiem wyznawanej wiary.
14. Opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności wyznaczonych przez nauczyciela programem nauczania; osiągnięcia ucznia należą do złożonych i wymagających samodzielności.
15. O ocenie bardzo dobrej mogą decydować również inne indywidualne osiągnięcia ucznia, kwalifikujące go do tej oceny.

Dobry:

1. Opanował materiał programowy z religii.
2. Prezentuje wiadomości powiązane związkami logicznymi.
3. Poprawnie rozumie uogólnienia i związki między nimi oraz wyjaśnia zjawiska podane przez nauczyciela.
4. Stosuje wiedzę w sytuacjach teoretycznych i praktycznych podanych przez nauczyciela.
5. Podczas wypowiedzi nie popełnia rażących błędów stylistycznych.
6. Wykazuje się dobrą znajomością pacierza.
7. W zeszycie posiada wszystkie notatki i prace domowe.
8. Podczas lekcji posiada określone pomoce (podręcznik, zeszyt i inne) i korzysta z nich.
9. Systematycznie uczestniczy w zajęciach religii.
10. Jest zainteresowany przedmiotem.
11. Włącza się w przeżycia i dynamikę roku liturgicznego.
12. Wykazuje się dobrą umiejętnością stosowania zdobytych wiadomości.
13. Postawa ucznia nie budzi wątpliwości.
14. Stara się być aktywny podczas lekcji.
15. Wiadomości i umiejętności ucznia przewidziane programem nauczania nie są pełne dla danego etapu nauczania, ale wiele umiejętności ma charakter złożony i samodzielny.
16. O ocenie dobrej mogą przesądzić także inne indywidualne osiągnięcia ucznia, kwalifikujące go do tej oceny.

Dostateczny:

1. Opanował łatwe, całkowicie niezbędne wiadomości, postawy i umiejętności.
2. Prezentuje podstawowe treści materiału programowego z religii.
3. Wykazuje się wiadomościami podstawowymi, które łączy w logiczne związki.
4. Dość poprawnie rozumie podstawowe uogólnienia oraz wyjaśnia ważniejsze zjawiska z pomocą nauczyciela.
5. Przy pomocy nauczyciela potrafi stosować wiadomości dla celów praktycznych i teoretycznych.
6. W przekazywaniu wiadomości z religii popełnia niewielkie i nieliczne błędy.
7. Prezentuje słabą kondensację wypowiedzi.
8. Wykazuje się podstawową znajomością pacierza.
9. W jego zeszycie występują sporadyczne braki notatek, prac domowych.
10. Prezentuje przeciętną pilność, systematyczność i zainteresowanie przedmiotem.
11. Wiadomości i umiejętności ucznia są na poziomie podstawowych wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania dla danego etapu; wiadomości i umiejętności należą do przystępnych, o średnim stopniu złożoności i wystarczą do pomyślnego dalszego uczenia się.
12. O ocenie dostatecznej mogą przesądzić także inne indywidualne uwarunkowania danego ucznia.

Dopuszczający:

1. Opanował konieczne pojęcia religijne.
2. Prezentuje luźno zestawione wiadomości programowe.

3. Prezentuje mało zadawalający poziom postaw i umiejętności.
4. Wykazuje brak rozumienia podstawowych uogólnień.
5. Brak mu podstawowej umiejętności wyjaśniania zjawisk.
6. Nie potrafi stosować wiedzy, nawet przy pomocy nauczyciela.
7. Podczas przekazywania wiadomości popełnia liczne błędy, wykazuje niepoprawny styl wypowiedzi, ma trudności z wysławianiem się.
8. Prowadzi zeszyt.
9. Ma problemy ze znajomością pacierza.
10. Wykazuje poprawny stosunek do religii.
11. Opanował elementarne wiadomości i umiejętności programowe przewidziane dla danego etapu edukacyjnego; są to wiadomości i umiejętności bardzo przystępne, proste i praktyczne, niezbędne w funkcjonowaniu szkolnym i pozaszkolnym.
12. O ocenie dopuszczającej mogą przesądzić także inne indywidualne cechy, postawy i braki obserwowane u ucznia.

Niedostateczny:

1. Wykazuje rażący brak wiadomości programowych.
2. Nie potrafi logicznie powiązać podawanych wiadomości.
3. Prezentuje zupełny brak rozumienia uogólnień i nieumiejętność wyjaśniania zjawisk.
4. Nie potrafi zastosować zdobytej wiedzy.
5. Podczas przekazywania informacji popełnia bardzo liczne błędy.
6. Prezentuje rażąco niepoprawny styl wypowiedzi.
7. Nie wykazuje się znajomością pacierza.
8. Nie posiada zeszytu lub dość często nie przynosi go na lekcję.
9. Lekceważy przedmiot.
10. Nieodpowiednio zachowuje się na lekcji.
11. Wyraża lekceważący stosunek do wartości religijnych.
12. Opuszcza lekcję religii.
13. O ocenie niedostatecznej mogą przesądzić także inne indywidualne cechy, postawy i braki obserwowane u ucznia.

IV. Obszary podlegające ocenie na katechezie

1. Prace pisemne (prace klasowe, kartkówki).
2. Wypowiedzi ustne.
3. Prowadzenie zeszytu przedmiotowego.
4. Aktywność ucznia na lekcji.
5. Prace domowe.
6. Prace dodatkowe
7. Znajomość podstawowych wiadomości katechizmowych.
8. Rozwijanie postaw religijnej (udział w jasełkach, konkursach religijnych, przedstawieniach, przygotowanie adoracji, nabożeństw).

V. Sposób sprawdzania osiągnięć uczniów

1. **Prace pisemne** (prace klasowe, kartkówki, testy pytań otwartych i uzupełnień, prace domowe) oceniane są według skali punktowej określonej przez nauczyciela i przeliczane są skalą procentową odpowiadającą skali ocen:
 - 100% - 90% - Bardzo dobry (5)
 - 89% - 75% - Dobry (4)
 - 74% - 50% - Dostateczny (3)
 - 49% - 30% - Dopuszczający (2)
 - 29% - 0% - Niedostateczny (1)

2. **Wypowiedzi ustne** ucznia przygotowane i spontaniczne, oceniane pod względem znajomości poznawanej wiedzy.
3. **Zeszyt przedmiotowy** oceniany jest pod względem poprawności merytorycznej wykonywanych zadań i ćwiczeń, staranności i systematyczności prowadzenia przynajmniej raz semestrze.
4. **Prace nieobowiązkowe, osiągnięcia** w konkursach, udział w przedstawieniach oceniane są według stopnia trudności i zaangażowania podczas pracy. Uczeń jest każdorazowo informowany o sposobie oceniania i kryteriach ocen przed podjęciem pracy.

W związku ze stosowaniem w dzienniku elektronicznym wagi ocen wprowadza się następujące wagi poszczególnych ocen:

Wypowiedzi ustne i pisemne podlegające ocenie	Waga oceny
olimpiada, konkurs	100
sprawdziany, testy	80
kartkówki	50
zadanie domowe	50
aktywność	50
odpowiedzi na lekcji	50
zeszyt, ćwiczenia	50

VI. Stosowanie oznaczeń w dzienniku lekcyjnym:

1. sześciostopniowa skala ocen
2. przy ocenach częściowych system plusów i minusów (+, -)
3. nieprzygotowanie do lekcji „np”, brak zadania „bz”.
4. aktywność na lekcji „+”: według indywidualnych ustaleń zawartych w kontrakcie z nauczycielem.

VII. Ubieganie się przez ucznia o wyższą (niż przewidywana) ocenę roczną

Uczeń może ubiegać się o ocenę wyższą, jeżeli spełnia wszystkie wymagania, o których mowa w WSO, a także podczas sprawdzianu wiedzy i umiejętności zawierającego pytania na ocenę, o którą się ubiega uzyska 80% punktów.

VIII. Wymagania programowe wobec uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych

Uczniowie dyslektyczni oraz z mózgowym porażeniem dziecięcym:

Nauczyciele dostosowują wymagania do indywidualnych możliwości ucznia, uwzględniając przy tym rodzaj dysfunkcji i zalecenia zawarte w opinii Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej:

1. W przypadku dysortografii błędy ortograficzne nie mają wpływu na ocenę pracy pisemnej
2. W przypadku dysgrafii nie ocenia się estetyki pisma w zeszycie przedmiotowym, kartkówkach, jest możliwość zaliczania ustnego.
3. W przypadku dysleksji zachęca się uczniów do czytania krótkich tekstów, wydłuża się czas pracy i ogranicza ilość wykonywanych zadań.

Uczniowie z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim:

1. Ocenie podlega przede wszystkim wkład pracy oraz aktywność na lekcjach.
2. Nauczyciel dostosowuje wymagania do indywidualnych zaleceń zawartych w opiniach Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej.

Uczniowie z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym:

1. Nauczyciel dostosowuje wymagania do indywidualnych zaleceń zawartych w opiniach Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej.
2. Ocenia się wysiłek ucznia w przygotowywanie się do zajęć, jego aktywność i chęć pracy z nauczycielem.

Uczniowie słabo widzący:

1. Nie ocenia się prac pod względem estetyki ich wykonania, wielkości liter, jakości pisma, równocześnie dopuszcza się pisanie prac na komputerze.
2. Przy ocenianiu bierze się pod uwagę przygotowanie do zajęć, aktywność i zaangażowanie.

Uczniowie słabo słyszący:

1. Nie ocenia się wypowiedzi ustnych uczniów.
2. Ocenia się wkład pracy ucznia oraz jego wysiłki i zaangażowanie.

Uczniowie nadpobudliwi:

1. Przy ocenie wypowiedzi ustnych, nie bierze się pod uwagę pierwszych, często nieprzemyślanych odpowiedzi, zaś umożliwia się uczniowi zastanowienie nad postawionym pytaniem.
2. Ocenia się zaangażowanie w zajęcia, motywację do pracy.

IX. Sposób informowania uczniów i rodziców o zasadach zawartych w PSO

Uczniowie:

1. Przedstawienie i omówienie PSO na początku każdego roku szkolnego oraz dla przypomnienia na początku II semestru.
2. Odwoływanie się do zasad PSO przy uzasadnianiu ocen z prac pisemnych oraz z wypowiedzi ustnych.
3. Odwoływanie się do zasad PSO podczas samooceny uczniów dokonywanej okazjonalnie
4. (w miarę potrzeb) oraz przy wystawianiu oceny śródrocznej i rocznej.
5. Udostępnienie uczniom PSO do wglądu przy każdej okazji.

Rodzice:

1. Przekazanie przez uczniów zasad PSO napisanych na kartce podczas pierwszych zajęć.
2. Odwoływanie się do zasad PSO podczas indywidualnych konsultacji z rodzicami.
3. Okazjonalnie – w miarę potrzeb lub na życzenie rodzica.

Aneks do PSO z religii

Ust. V przyjmuje brzmienie:

Sposób sprawdzania osiągnięć uczniów

- Prace pisemne** (prace klasowe, kartkówki, testy pytań otwartych i uzupełnień, prace domowe) oceniane są według skali punktowej określonej przez nauczyciela i przeliczane są skalą procentową odpowiadającą skali ocen:
 - 100% - 90% - Bardzo dobry (5)
 - 89% - 75% - Dobry (4)
 - 74% - 50% - Dostateczny (3)
 - 49% - 30% - Dopuszczający (2)
 - 29% - 0% - Niedostateczny (1)
- Wypowiedzi ustne** ucznia przygotowane i spontaniczne, oceniane pod względem znajomości poznawanej wiedzy.
- Zeszyt przedmiotowy** oceniany jest pod względem poprawności merytorycznej wykonywanych zadań i ćwiczeń, staranności i systematyczności prowadzenia przynajmniej raz semestrze.
- Prace nieobowiązkowe, osiągnięcia** w konkursach, udział w przedstawieniach oceniane są według stopnia trudności i zaangażowania podczas pracy. Uczeń jest każdorazowo informowany o sposobie oceniania i kryteriach ocen przed podjęciem pracy.

W związku ze stosowaniem w dzienniku elektronicznym wagi ocen wprowadza się następujące wagi poszczególnych ocen:

Wypowiedzi ustne i pisemne podlegające ocenie	Waga oceny
olimpiada, konkurs	100
sprawdziany, testy	80
kartkówki	50
zadanie domowe	50
aktywność	50
odpowiedzi na lekcji	50
zeszyt, ćwiczenia	50